یاسای وەزارەتی گواستنەوەو گەیاندنی هەرێمی کوردستانی عیراق

بەناوی خوای بەخشندەومیهرەبان
بەناوی گەلەوە
ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عیراق
ژمارەی بریار: ٨
مێژووی بریار: ١٩٩٣/٢/١٠

بریار

بەپێی حوکمی برگەی (١) لە ماددەی (٥٦)ی یاسای ژمارە (١)ی سالی ١٩٩٢ و لەسەر پێشنیازی وەزیری گواستنەوەو گەیاندن و بریار لەسەردانی ئەنجومەنی وەزیران، ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عیراق لە دانیشتنی رۆژی ١٩٩٣/٢/٣ دا بریاری دەرکردنی ئەم یاسایەی دا:

یاسای ژمارە (٢)ی سالی ١٩٩٣
یاسای وەزارەتی گواستنەوەو گەیاندنی هەرێمی کوردستانی عیراق

ماددەی یەکەم:

مەبەست لەم وشانەی خوارەوە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە ماناکانی تەنیشتیانە:

١- هەرێم: هەرێمی کوردستانی عیراق.
٢- وزارەت: وەزارەتی گواستنەوەو گەیاندنی هەرێم.
٣- وەزیر: وەزیری گواستنەوەو گەیاندنی هەرێم.
٤- بریکاری وەزارەت: بریکاری وەزارەتی گواستنەوەو گەیاندنی هەرێم.
٥- ئەنجومەن: ئەنجومەنی راوێژکاریی گواستنەوەو گەیاندن.

ماددەی دووەم:

ئامانجی وەزارەت ئەمانەیە:

١- دابین کردن و بەرێوەبردن و بە کارخستن و پاراستن و پەرەپێدانی بەدالەکان و تۆڕەکانی هێلی تەلەفۆن و ئامێرەکانی تری گەیاندن لە شارەکانی هەرێمدا بەوبەر فراوانی یەی کە پێویستە.
٢- سەرلەنوێ بنیادنانەوەو پەرەپێدانی تۆڕی گەیاندنی تەلدارو بێ تەل لەنێوان شارەکانی هەرێمدا و بەستنەوەی بەپێی سوودو پێویست بە جیهانی دەرەوە.
٣- سەر لەنوێ بنیاد نانەوە و رێکخستن و پەرەپێدانی مەلبەندەکانی پۆستە و پێشکەش کردنی خزمەتگوزاریی پۆستەی ناوەوەو دەرەوە ئەویش بە پەرەپێدانی

مەڵبەندی پۆستە و تەلەفۆن لە شارەکانی هەرێمدا بەشێوەیەک کە گشت ڕێ و شوێنێکی گەیاندنی پۆستەییی تێدابێ.

٤- دابینکردن و پێشکەشکردنی خزمەتگوزاری لە بواری کەش و هەواداو پێشبینی کردن سەبارەت بەکارەساتی سروشتی و پەرەپێدانی مەڵبەندە تایبەتیەکان بۆ خزمەتکردنی پرۆژەکانی گەشەپێدان.

٥- ڕێکخستن و دابینکردنی خزمەتگوزاری لە بواری گواستنەوە دابەشکاریدا بۆ کەسان و بۆ کەل و پەل لە ناوهەرێمدا لەورێ وشوێنانەی لە تواناداں.

٦- ئامادەکردنی لێکۆڵینەوەی بە سوودی ئابووری و هونەری لە بارەی پرۆژەکانی گواستنەوەی سەرزەوی و ئاسمان و رووبارو هێڵی شەمەندەفەر و گەیاندنی تەلدارو بێتەل و پۆستە و، دانانی نەخشە بۆیان وسازدانی هەر کارو خزمەتگوزاری یەک کە پەیوەندی پێیانەوە هەبێ.

ماددەی سێیەم:

١- وەزیر سەرۆکی باڵای وەزارەتە و بەرپرسیارە لە ڕێنوێنی کردنی لە کارەکانیدا و سەرپەرشتی و چاودێری کردنی چالاکی یەکانی و لەوەوە ئەو ڕێنمایی و بڕیارو فەرمانانەدا دەردەچن کە پەیوەندیان بە ئەرکەکانی وەزارەت و دام ودەزگاکانی و گشت کاروبارە ئیداری و دارایی و ڕێک و پێکی و هونەرییە وەلە چوارچێوەی حوکمی یاساو پەیرووەودا هەیە ولەبەردەم ئەنجومەنی وەزیراندا بەو مانایەی ئەندامێکی هاوبەشێتی بەرپرسیارە و بۆی هەیە هەندێ لە دەسەڵاتەکانی خۆی بەبریکار یا بەڕێوەبەرە گشتی یەکان یا هەرکەسێک لە وەزارەتدا بە پەسندی دەزانێ بسپێرێ.

٢- بریکار: ئەو ئەرکانە بەجێ دێنێ کە وەزیر پێیانی دەسپێرێ.

٣- بەرێوەبەرێتی یەکان و دەزگاکانی مەڵبەندی وەزارەت ئەمانەن:

أ - نووسینگەی وەزیر: فەرمانبەرێک بە پلەی بەرێوەبەر لە خاوەنانی کارمەندی و لێهاتوویی سەرۆکایەتیی دەکاو ژمارەیەک فەرمانبەر یاریدەی دەدەن.

ب- نووسینگەی بریکار: فەرمانبەرێک لە خاوەنانی کارمەندی و لیهاتوویی سەرۆکایەتیی دەکاو ژمارەیەک فەرمانبەر یاریدەی دەدەن.

ج- فەرمانگەی یاسایی : فەرمانبەرێک بە پلەی بەرێوەبەر کە باوەڕنامەیەکی سەرەتایی زانکۆی لەیاسادا هەبێ و لە خاوەنانی کارمەندی و لێهاتوویی بێ سەرۆکایەتی دەکا.

ماددەی چوارەم:

بەرێوەبەرێتی یەکانی دیوانی وەزارەت و دەزگاکانیان:

١- بەرێوەبەرێتی گشتیی کاروباری ئیداری ودارایی:فەرمانبەرێک بە پلەی بەڕێوەبەری گشتی کەباوەڕنامەیەکی سەرەتایی زانکۆی هەبێ سەرۆکایەتیی دەکاو ئەم بەرێوەبەرێتییانەی پێوەدەبەسترێتەوە:

أ- بەڕێوەبەرێتی ئیدارەی خودیەتی.

ب- بەڕێوەبەرێتیی ژمێریاری.

ج- بەڕێوەبەریتیی چاودێری و پێداچوونەی دارایی.
د- بەڕێوەبەرێتی خزمەتگوزاری.
هـ- بەڕێوەبەرێتی پەیوەندی وگەیاندن.
و- بەڕێوەبەرێتی مەخزەنەکان.
ز- بەڕێوەبەرێتی نەخشەدانان و بەدواداچوون کەلەم وحدانە پێکدێ:
١- وەحدەی توێژنەوە و لێکۆڵینەوەی پراکتیکی.
٢- وەحدەی راهێنانی هونەری.
٣- وەحدەی کۆمپیوتەر.
٤- وەحدەی سەرژمێری و زانیاری.
٥- وەحدەی کتێبخانە.
٢- بەڕێوەبەرێتی گشتیی کاروباری هونەری: فەرمانبەرێک بە پلەی بەڕێوەبەری گشتی کە باوەڕنامەی سەرەتایی زانکۆی هەبێ و لە خاوەنانی کارمەندی لێهاتوویی بێ سەرۆکایەتیی دەکاو ئەم بەڕێوەبەرێتییانەی پێوەدەبەسترێتەوە:
١- بەڕێوەبەرێتیی گەیاندنی تەلدارو بێتەل.
٢- بەڕێوەبەرێتیی خزمەتگوزاری پۆستە وبرووسکە و تەلەفۆن.
٣- بەڕێوەبەرێتیی گواستنەوە.
٤- بەڕێوەبەرێتیی کەل و پەل هێنان و کڕین.
٥- بەڕێوەبەرێتیی کەش و هەوا.
٦- بەڕێوەبەرێتیی جێبەجێ کردنی پرۆژەکان.

مادەی پێنجەم:

یەکەم: ئەنجومەنێک بەناوی (ئەنجوومەنی گواستنەو گەیاندن)ەوە لە وەزارەتدا بەسەرۆکایەتیی وەزیر بەم شێوەیە پێکدەهێنرێ.

١- بریکاری وەزارەت	جێگری سەرۆک
٢- بەڕێوەبەری گشتی کاروباری ئیداری ودارایی	ئەندام
٣- بەڕێوەبەری گشتی کاروباری هونەری	ئەندام
٤- بەڕێوەبەری نەخشەدانان و بەدواچوودان	ئەندام
٥- بەڕێوەبەری فەرمانگەی یاسایی	ئەندام
٦- بەڕێوەبەری کەش و هەوا	ئەندام

٧- ئەندامێک یا زیاتر کەوەزیر لە ناوەوە یا لە دەرەوەی وەزارەتدا دایدەنێ
دووەم: ئەرکەکانی ئەنجوومەن:
١- ئامادەکردن و داڕشتنی ئامانجە گشتی یەکانی نەخشەکانی وەزارەت لەبەر رۆشنایی رێبازی ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێم.
٢- لێدوانی ئەو نەخشە سەرەتایی یانەی لە لایەن بەڕێوەبەرێتی نەخشە دانان و بەدوادا چوونەوە لە بەر رۆشنایی نەخشە پێشکەشکراوەکانی دام و دەزگاکانی وەزارەتەوە ئامادە کراون و پەسند کردنیان و بەدواداچوونی جێ بەجێ کردنیان.

٣- پێشنیازکردنی نەخشەی گشتی لە بواری گواستنەوەو گەیاندن و پرۆگرامی بەکارخستن و بازارکاری (تسویق) ودارایی و ئابووریدا.
٤- لێدوانی ئەو راپۆرتە گشتییە خولییەی وەزارەت کە بەرێوەبەرێتیی نەخشەدانان و بەدواداچوون ئامادەی دەکا و دەربرینی هەر تێبینی و ئامۆژگاری یەک لە بارەیەوە کەبە پێویستی دەزانێ.
٥- لێکۆڵینەوەی پرۆژەکانی ئەو یاساو پەیرەوو رێنمایی یانەی پەیوەندییان بەکاروبارو ئامانجەکانی وەزارەتەوە هەیە و دەربرینی هەر تێبینی و ئامۆژگاری یەک لە بارەیانەوە کە بە پێویستی دەزانێ.
٦- لێکۆڵینەوەی هەر کێشەیەک کە وەزیر دەیخاتە بەردەمی و دەربرینی رای خۆی لە بارەیەوە و پێشکەشکردنی هەر پێشنیازو ئامۆژگاریەک کە بەباشی دەزانێ.

ماددەی شەشەم:

١- ئەرک و تایبەتکاریەکانی دام و دەزگاکانی وەزارەت بەپەیرەوێک دیاری دەکرێن.
٢- وەزیر بۆی هەیە بەرێوەبەرێتی یا بەش یا لق یا وەحدەی نوێ لەکاتی پێویستیدا پێکبهێنێ یا بیان خاتە پاڵ یەکتر.

ماددەی حەوتەم:

وەزیر بۆی هەیە رێنمایی پێویست بۆ ئاسانکردنی جێ بەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربکا.

ماددەی هەشتەم:

کار بە هیچ دەقێک ناکرێ کە لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایەدا ناکۆک بێ.

ماددەی نۆیەم:

دەبێ ئەنجومەنی وەزیران حوکمەکانی ئەم یاساییە جێ بەجێ بکات.

ماددەی دەیەم:

ئەم یاسایە لە رۆژی بڵاوکردنەوەیەوە لە رۆژنامەی رەسمیدا کاری پێدەکرێ.

جوهر نامق سالم
سەرۆکی ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق